

احکام

احکام به مجموعه دستور العمل‌هایی گفته می‌شود که یک **دین** برای پیروان خود وضع می‌کند.

قوانین و مقررات **شارع** برای **مکلفان** را **احکام** گویند.

فهرست مندرجات

- ۱ - [تعریف](#)
- ۲ - [احکام اسلام](#)
- ۳ - [پانویس](#)
- ۴ - [منبع](#)

تعریف

احکام، جمع **حکم**، و در لغت به معنای **منع** است، و منظور از آن، اثبات امری برای امر دیگر و یا نفی امری از امر دیگر است؛ بنابراین، به قوانین و مقرراتی که شارع برای مکلفان به رسمیت شناخته است، احکام می‌گویند، چه به طور مستقیم از جانب **شارع** صادر شده باشد چه به واسطه **عقل** و یا **عرف** دریافت شده باشد، و چه ناظر به مسائل اعتقادی یا اخلاقی باشد، و چه مربوط به **افعال مکلفان**.

[۱] الوجیز فی اصول الفقه، زحیلی، وهبه، ص ۱۱۹.

[۲] فرهنگ معارف اسلامی، سجادی، جعفر، ج ۱، ص ۹۵.

[۳] [منتهی الدرایة فی توضیح الکفایة، جزایی، محمدجعفر، ج ۴، ص \(۲۲۲-۲۲۳\).](#)

[۴] کفایة الاصول، فاضل لنکرانی، محمد، ج ۴، ص (۱۸۰-۱۷۹).

[۵] کفایة الاصول، فاضل لنکرانی، محمد، ج ۵، ص ۳۱۳.

احکام اسلام

به قوانین اسلامی **شریعت** گفته می‌شود و **فلسفه حقوقی** اسلام را **فقه** می‌گویند و منابع فقهی را **قرآن**، **سنت**، **اجماع** و **عقل** تشکیل می‌دهد،

[۶] [آشنایی با ابواب فقه](#)

اما اهل **تسنن** منابع فقهی را **قرآن**، **سنت**، **حدیث**، **صحابیه** و **تابعین** می‌دانند.

پانویس

۱. [↑](#) الوجیز فی اصول الفقه، زحیلی، وهبه، ص ۱۱۹.

۲. [↑](#) فرهنگ معارف اسلامی، سجادی، جعفر، ج ۱، ص ۹۵.

۳. [↑](#) [منتهی الدرایة فی توضیح الکفایة، جزایی، محمدجعفر، ج ۴، ص \(۲۲۲-۲۲۳\).](#)

۴. [↑](#) کفایة الاصول، فاضل لنکرانی، محمد، ج ۴، ص (۱۸۰-۱۷۹).

۵. [↑](#) کفایة الاصول، فاضل لنکرانی، محمد، ج ۵، ص ۳۱۳.

۶. [↑](#) [آشنایی با ابواب فقه](#)

[فرهنگنامه اصول فقه، تنوین توسط مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی، ص ۱۰۱، برگزفته از مقاله «احکام».](#)

رده‌های این صفحه: [تکلیف](#) | [فقه](#)